

изпълнявал, когато им дойдело времето”.¹ В това схващане има сериозен потенциал, тъй като в древността птиците се отъждествяват с небесните селения, а по-късно се приемат като мост между обикновения човек и боговете. Дори орисниците, които задължително посещават новороденото на третия ден след раждането му, проверяват дали в родовата история на детето има наречена клетва и я имат предвид, когато предопределят бъдещето му (Маринов 1981, 264).

Още в зората на човешката цивилизация ролята на жената е издигната в ранг на божественост. Естествената и детеродна функция я прави не само всесилна и всевластна, но я обвива в голяма доза, сакралност, тайнственост и страхопочитание. Логично погледнато това е така защото, жената може да прави нещо, което мъжът не може. Тя е тази, която познава мистерията на раждането, която създава нов живот и цялата нормативна уредба на това общество наречено матриархат се крепи на този генетичен принцип. (Елиаде 1997, 55) Плодородието на земята се съотнася с женската плодовитост и аналогично женските възможности за плодородие в социален план ги прави отговорни и за изобилието на земята, поради което те са нейни собственички, а мъжете са длъжни да живеят в домовете им (Елиаде 1997, 56).

В ранното земеделско общество, божеството, което господства над вегетацията и животинския свят, което покровителства човешкия род и домашното огнище е въплатено в женски образ и е персонифицирано като Великата богиня-майка. При тази митологично-религиозна система имаме раждане на света, така, както се ражда всеки на тази земя. При така създадените вярвания не е чудно уважението, преклонението и респекта, валидни за всяка жена-майка в този отрязък на човешката цивилизация, а нерядко и отъждествяването и с божественото.

По-късно, с появата на занаятите, на преден план излизат майсторите – първо грънчари, а после ковачи, които постепенно отнемат водещата роля на жената-майка и възвествяват ерата на патриархалното общество. В него общностите се управляват от възрастни мъже, а езическите богове създават, измайсторяват света. (Речник 2006, 156) От това време, преди още да има създадена писменост и писани закони, е създаден митът за почитането на родителите. (Българско народно творчество том 10 1963, 382)

---

¹ Мара Атанасова Николова, 78 год., с. Биково